

Od Posła Nadzwyczajnego i
Ministra Pełnomocnego
Rządu Polskiego.

1070/92

Do

PANA PREZESA MINISTROW
Tymczasowego Rządu Litewskiego

Przysposuwając się do życzenia Tymczasowego Rządu Litewskiego, ażeby przystępując do omówienia przyszłego stosunku Polski i Litwy, przede wszystkim porozumieć się w kwestji przekazania władz cywilnych w ręce rządu Litewskiego na terenach, zajętych przez Wojska Polskie, uprzejmie proszę o wyjaśnienia, potrzebne mi dla zreferowania sprawy osobście przed Rządem Polskim w Warszawie, a mianowicie:

- 1.) Jakie są ścisłe granice terenu, na którym Rząd Litewski życzy przejąć władze cywilne w swoje ręce.
- 2.) Jaki rodzaj gwarancji da Rząd Litewski, że w ślad za władzami cywilnymi Litewskimi nie posuną się wojska niemieckie, co ma miejsce obecnie na terenach, objętych władzą Rządu Litewskiego.
- 3.) Jaki ma być stosunek władz cywilnych i wojskowych (jak Rząd Litewski rozumie rozgraniczenie władzy cywilnej i wojskowej na terenach, gdzie władze wojskowe polskie będą się stykać z władzą cywilną litewską).
- 4.) W czyim ręku mają pozostać koleje.
- 5.) Do kogo będzie należała aprowizacja ludności cywilnej na terenach, objętych przez władze cywilne litewskie.
- 6.) Jak Rząd Litewski ma zamiar uregulować sprawę językową w urzędach i szkołach na terenach, zamieszkałych w znacznej większości przez ludność polską lub białoruską.
- 7.) Jak Rząd Litewski zapatruje się na pozostawienie urzędników, przyjętych przez dotychczasowe władze polskie.
- 8.) Forma i czas przejęcia.

Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny.

(-) STANISZEWSKI

Kowno, dnia 7.czerwca 1919.

Kowno, d. 11.czerwca 1919.

Panu Posłowi Nadzwyczajnemu i Ministrowi Pełnomocnemu
Rządu Polskiego, St.Staniszewskiemu

w KOWNIE

W odpowiedzi na pismo W.P. z dnia 7.czerwca r.b. mam honor oświadczyć co następuje:

Mając na celu porozumienie się z Rządem Polskim dla walki ze wspólnym obu państw wrogiem - Rosyjską federacyjną republiką sowiecką, Rząd Litewski rozpoczął rokowania z Rządem Polskim i włożył niezbędne warunki dla porozumienia się w nocie sowjej z dn. 22. maja i które ja miałem honor powtórzyć W.P. podczas naszej osobistej rozmowy dn.29. maja r.b.

Niezbędnym warunkiem dalszych prowadzenia rokowań Rząd Litewski uważa otrzymanie od rządu polskiego wyraźnego oświadczenia:

I. 1) że Rząd Polski uznaje niepodległość Litwy ze stolicą w Wilnie i przekazuje Rządowi Litewskiemu władzę cywilną na terytorjach Litwy, okupowanych przez wojska polskie (patrz mapę).

a) w pierwszym rzędzie i to niezwłocznie w Wilnie i na całym obszarze na wschód od Wilna do linii Dynaburg-Druja, jezioro Narocz i Derewna do rzeki Niemna, dalej wzdłuż rzeki Niemna do Grodna, w mieście Grodzie i okolicach takowego na 5 klm., na całym obszarze na północ od linii Nowy-Dwór-Dąborow-Suchowole, rzeka Berezówka, Kopytko.

b) na terytorjach zaś na południe od wyżej wymienionej linii, do czasu wprowadzenia władzy cywilnej litewskiej, niezwłocznie mają być

Od Posła Nadzwyczajnego i
Ministra Pełnomocnego
Rządu Polskiego.

Do

PANA PREZESA MINISTROW
Tymczasowego Rządu Litewskiego

Przysposuwając się do życzenia Tymczasowego Rządu Litewskiego, ażeby przystępując do omówienia przyszłego stosunku Polski i Litwy, przede wszystkim porozumieć się w kwestji przekazania władz cywilnych w ręce rządu Litewskiego na terenach, zajętych przez Wojska Polskie, uprzejmie proszę o wyjaśnienia, potrzebne mi dla zreferowania sprawy osobiście przed Rządem Polskim w Warszawie, a mianowicie:

- 1.) Jakie są ściśle granice terenu, na którym Rząd Litewski życzy przejąć władze cywilne w swoje ręce.
- 2.) Jaki rodzaj gwarancji da Rząd Litewski, że w ślad za władzami cywilnymi Litewskimi nie posuną się wojska niemieckie, co ma miejsce obecnie na terenach, objętych władzą Rządu Litewskiego.
- 3.) Jaki ma być stosunek władz cywilnych i wojskowych (jak Rząd Litewski rozumie rozgraniczenie władzy cywilnej i wojskowej na terenach, gdzie władze wojskowe polskie będą się stykać z władzą cywilną litewską).
- 4.) W czyim ręku mają pozostać koleje.
- 5.) Do kogo będzie należała aprowizacja ludności cywilnej na terenach, objętych przez władze cywilne litewskie.
- 6.) Jak Rząd Litewski ma zamiar uregulować sprawę językową w urzędach i szkołach na terenach, zamieszkałych w znacznej większości przez ludność polską lub białoruską.
- 7.) Jak Rząd Litewski zapatruje się na pozostawienie urzędników, przyjętych przez dotychczasowe władze polskie.
- 8.) Forma i czas przejęcia.

Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny.

(-) STANISZEWSKI

Kowno, dnia 7.czerwca 1919.

Kowno, d. 11.czerwca 1919.

Panu Posłowi Nadzwyczajnemu i Ministrowi Pełnomocnemu
Rządu Polskiego, St.Staniszeowskiemu

w K O W N I E

W odpowiedzi na pismo W.P. z dnia 7.czerwca r.b. mam honor oświadczyć co następuje:

Mając na celu porozumienie się z Rządem Polskim dla walki ze wspólnym obu państw wrogiem - Rosyjską federacyjną republiką sowiecką, Rząd Litewski rozpoczął rokowania z Rządem Polskim i włożył niezbędne warunki dla porozumienia się w nocie sowjejskiej z dn. 22. maja i które ja miałem honor powtórzyć W.P. podczas naszej osobistej rozmowy dn.29. maja r.b.

Niezbędnym warunkiem dalszych prowadzenia rokowań Rząd Litewski uważa otrzymanie od rządu polskiego wyraźnego oświadczenia:

I. 1) że Rząd Polski uznaje niepodległość Litwy ze stolicą w Wilnie i przekazuje Rządowi Litewskiemu władzę cywilną na terytorjach Litwy, okupowanych przez wojska polskie (patrz mapę).

a) w pierwszym rzędzie i to niezwłocznie w Wilnie i na całym obszarze na wschód od Wilna do linii Dynaburg-Druja, jezioro Narocz i Derewna do rzeki Niemna, dalej wzdłuż rzeki Niemna do Grodna, w mieście Grodnie i okolicach takowego na 5 klm., na całym obszarze na północ od linii Nowy-Dwór-Dąborow-Suchowole, rzeka Berezówka, Kopytko.

b) na terytorjach zaś na południe od wyżej wymienionej linii, do czasu wprowadzenia władzy cywilnej litewskiej, niezwłocznie mają być

dopuszczeni komisarzy Rządu Litewskiego.

Granicę południową między Litwą a Polską ostatecznie ureguje Konferencja Pokojowa.

2.) Ze wojska polskie pozostając na spornych obszarach Litwy jedynie dla walki z bolszewikami i podlegając na terytorjach Litwy pod względem operacyjnym Naczelnemu Dowództwu Litewskiemu - nie będą się wtrącały do spraw politycznych, administracyjnych, gospodarczych.

II. Jeżeli Rząd Polski uzna za możliwe dać takie oświadczenie, to Rząd Litewski, uważając wojska polskie na Litwie, jako sprzymierzeńcze wojska pomocnicze, zapotrzebuje usunięcia z Litwy wojska niemieckiego i zwróci się do Rządów Ententy z prośbą o nakazanie Rządowi niemieckiemu niezwłocznie spełnić to rozkazanie władzy litewskiej.

III. Przejawszy w swoje ręce wszystkie koleje, Rząd Litewski, zważając na potrzeby wojsk polskich, dopuści Polskim władzom wojskowym czasowo korzystać, dopóki będzie toczyła się walka z bolszewikami; korzystać z niektórych linii kolejowych nawarunkach; które jeszcze będą umawiane.

IV. W odpowiedzi na pytania drugorzędne; wymienione w piśmie W.P. z dnia 7. b.m. mam honor oświadczyć, co następuje:

1.) Aprowizacją cywilnej ludności na obszarach; gdzie będzie wprowadzona administracja Rządu Litewskiego, zajmie się Rząd Litewski.

2.) w miejscach gdzie oprócz języka litewskiego, mieszkańcy używają jeszcze innych języków, narówni z językiem państwowym litewskim będzie używany język polski, rosyjski albo żydowski, ale Rząd Litewski zaznacza, że to jest rzecz Rządu Litewskiego i takowy nie widzi potrzeby w tej kwestji z kimkolwiek pertraktować.

3.) z urzędników, przyjętych na terytorjach Litwy przez Rząd Polski, Rząd Litewski pozostawi tylko tych obywateli państwa litewskiego, którzy będą odpowiadali wymaganiom Rządu Litewskiego.

V. Oprócz tego uznam za niezbędne oświadczyć, że przekazanie władzy cywilnej w ręce litewskie na terytorjach okupowanych przez wojska polskie ma się rozpocząć nie później jak za tydzień od dnia otrzymania przez Rząd Litewski zgody na takowe.

VI. Prosimy uprzejmie Rząd Polski dać odpowiedź w tej kwestji omawianych w tym piśmie warunków porozumienia się nie później dnia 18 czerwca r.b. Jeżeli Rząd Litewski do tego dnia nie otrzyma odpowiedzi będzie uważać pertraktacje za skończone i porozumienie się między rządami Polskim i Litewskim za nieosiągnięte.

(-) SLEZEWICZ

Za zgodność odpisu:

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANT GŁÓWNY
WARSZAWA
L. D. 1070/92, dnia 4 VII 1919.
Łącz. Wydział

dopuszczeni komisarze Rządu Litewskiego.

Granicę południową między Litwą a Polską ostatecznie ureguluje Konferencja Pokojowa.

2.) Ze wojska polskie pozostając na spornych obszarach Litwy jedynie dla walki z bolszewikami i podlegając na terytorjach Litwy pod względem operacyjnym Naczelnemu Dowództwu Litewskiemu - nie będą się wtrącały do spraw politycznych, administracyjnych, gospodarczych.

II. Jeżeli Rząd Polski uzna za możliwe dać takie oświadczenie, to Rząd Litewski, uważając wojska polskie na Litwie, jako sprzymierzeńcze wojska pomocnicze, zapotrzebuje usunięcia z Litwy wojska niemieckiego i zwróci się do Rządów Ententy z prośbą o nakazanie Rządowi niemieckiemu niezwłocznie spełnić to rządanie władzy litewskiej.

III. Przejawszy w swoje ręce wszystkie koleje, Rząd Litewski, zważając na potrzeby wojsk polskich, dopuści Polskim władzom wojskowym czasowo korzystać, dopóki będzie toczyła się walka z bolszewikami; korzystać z niektórych linii kolejowych nawarunkach; które jeszcze będą umawiane.

IV. W odpowiedzi na pytania drugorzędne; wymienione w piśmie W.P. z dnia 7. b. m. mam honor oświadczyć, co następuje:

1.) Aprowizacją cywilnej ludności na obszarach; gdzie będzie wprowadzona administracja Rządu Litewskiego, zajmie się Rząd Litewski.

2.) w miejscach gdzie oprócz języka litewskiego, mieszkańcy używają jeszcze innych języków, narówni z językiem państwowym litewskim będzie używany język polski, rosyjski albo żydowski, ale Rząd Litewski zaznacza, że to jest rzecz Rządu Litewskiego i takowy nie widzi potrzeby w tej kwestji z kimkolwiek pertraktować.

3.) z urzędników, przyjętych na terytorjach Litwy przez Rząd Polski, Rząd Litewski pozostawi tylko tych obywateli państwa litewskiego, którzy będą odpowiadali wymaganiom Rządu Litewskiego.

V. Oprócz tego uwzam za niezbędne oświadczyć, że przekazanie władzy cywilnej w ręce litewskie na terytorjach okupowanych przez wojska polskie ma się rozpocząć nie później jak za tydzień od dnia otrzymania przez Rząd Litewski zgody na takowe.

VI. Prosimy uprzejmie Rząd Polski dać odpowiedz w tej kwestji omawianych w tym piśmie warunków porozumienia się nie później dnia 18 czerwca r. b. Jeżeli Rząd Litewski do tego dnia nie otrzyma odpowiedzi będzie uważać pertraktacje za skończone i porozumienie się między rządami Polskim i Litewskim za nieosiągnięte.

(-) SLEZEWICZ

Za zgodność odpisu: